

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Consti=||tvtionen In Di-||oecesana Synodo
Vvla-||dislaviensi**

Karnkowski, Stanisław

Colonię, 1572

VD16 W 4100

De Mißa & Eucharistia. Tit. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62991)

Matth. 26.

Marc 14

Luc. 22.

Vide epist.

Cōc. Ephe.

ad Nestor.

Igna. epi. 6

ad Smyrn.

Ireneꝯ li. 4.

ca. 32. Hi

pol. de cō-

sum. secul.

Euseb. lib. 1

demōst. ca

vlt. Chryf.

hom. 3. de

incōpreh.

Dei na. &

prodi Iud.

to. 3. Li. 6.

de Sacerd.

hom. 18. in

Acta Apo.

Ambr. li. 5

ad Theod.

& ad Mar

celli. Cyp.

li. 3. epist.

25. 16. & li.

4. epist. 5.

Sessi. 22.

cap. 1.

I.

AD sacrosanctum verò Missæ sa-
crificium, quoties accedunt Pa-
rochi, cogitēt se legatos hominū es-
se ad Deum: Et cūm tremendum il-
lud sacrificium peragunt, sciant se-
questrorum se personam tenere, sa-
crosanctamque illam hostiam vul-
tui patris cœlestis incruento modo
præsentem sistere, quam obtulit Chri-
stus ipse primūm quidem, iuxta vete-
rum Patrum & Sacri Concilij Tridē-
tini doctrinā, in vltima cœna incru-
entam. Postea verò cruentam in ara
crucis, cūm expiaret peccata nostra,
cūm pro nobis patri cœlesti satisfac-
ceret, cūm aboleret chirographum
mortis contrarium nobis, crucique
suæ affigeret. Quare, summa qua pos-
sunt mentis puritate, sacrosanctum
hoc munus absoluant: vt & quæ vo-
luntà cœlesti patre obtineant, & po-
pulum in amorem tanti sacrificij ra-
pian.

Cano.

Canonem vtrunq; tacitè pronun-
 cient, reliqua voce clariore, quæ pos-
 sit audiri à populo. In sacris verò can-
 tatis, ne quid eorum prætermittant,
 quæ voce clariore cani consueuerūt,
 integrum symbolum canendum cu-
 rent, nec id vnquam decurtari per-
 mittant: est enim nostræ fidei profes-
 sio. Sanctus & Dominicam orationē,
 nunquam sub silentio proferant, sed
 ita vt audiri queāt ab astantibus. Al-
 terum enim laudem Dei, alterū pre-
 ces communis populi continet.

Vbi sunt Organa, prouideant ne
 quid sonent eorum præfecti vel pro-
 fanum, vel lasciuum, vel eo loco in-
 dignum: Sed ita cantum attempe-
 rent, vt magis deuotioni, quàm au-
 rium voluptati seruiat.

In priuatis cuiusquæ ædibus, Missa-
 rū sacrificia fieri prohibemus, sed in
 Ecclesijs tantum, vel Capellis diuinæ
 rei dicatis, adhibitis mundo vestitu,
 lumine ornatu, & lapide sacro. De-
 cet enim diuinum hoc mysteri-
 um summa mundities, nec potest

g 2 vnquā

2.

3.

Institut. Vi-
 gilius PP.
 Hermone
 & Hono. te-
 stibus in
 Gēma ani-
 mę li. 1. ca.
 103. Inno-
 cē. li. 3. de
 sacram. al-
 taris ca. 1.

4

5.

Sessi. 22. c.
 vlt. doct.

6.

Vbi supra.
 De cōsec.
 distin. 1. Sa-
 tius est.
 In cōci La-
 odicens.
 ca. 58.

8. vnquam adhiberi tanta, vt non maiorem etiam requirat. Caueant autem Parochi, ne celebrando Missę sacrificio adsint excõmunicati, interdicti, vel alij tãto mysterio indigni, quos ab eo disciplina Ecclesię arcendos esse putauit.
9. Etiam atque etiam videant, ne vinum, quod ad sacrificium adhibēt, vel acetosum sit, vel corruptum, vel nimis aquosum, neue à natura sua in alienam defecerit: Alioqui, consecratio non absoluitur, & ipsi idololatrię crimen non effugient.
10. Quare vtantur vino potentiore, & curent ab Ecclesiarum Prouisoribus tale parari, cuius vis diuturna & durabilis esse queat, nec sit corruptioni facilè obnoxium.
11. Quod autem de vino dictũ est, idem de pane intelligi volumus: nimirũ vt Parochi prouideant, ne ater sit, ne mucidus, ne macula infectus; qui vel aspectum astantium offendat, vel sumentibus nauseam afferat.
12. Pręstantissima enim in altari offerenda sunt; cùm sub eorum speciebus is offeratur, qui est omni macula prorsus

1. Pet. 2.
 sus vacuus, qui peccatum non fecit,
 nec dolus inuentus est in ore eius.

13.
 Missas pro rebus furto sublatis recuperandis, vel pro infirmis pecudibus sanandis, vel alijs rebus id genus, quæ à superstitione non multum abesse videntur, celebrari prohibemus.

14.
 Quæ autē ad munditiem tanti sacrificij pertinent, ea diligenter curari mandamus, videlicet vt altaris mappa, palle, corporalia, purificatoria, nitentur, nec sint vllis sordibus infecta: lauētur cū est opus, corporalia quidem & purificatoria per ipsum Parochum primū, vel sacerdotem quēcunq;, deinde per alias honestas personas ablutio absoluat: nec prius admoueantur altari, quàm solita forma reconciliata fuerint.

15.
 In Primitijs siue nouis Missis, commestationes, saltationes, ebrietates, omnem denique luxum fieri prohibemus. Nefas est enim, eo die quo primum tremendi sacrificij auspiciū faciunt, sacerdotes rebus profanis ordineque suo indignis operam dare: quin hoc laborent potius, vt pijs & ca-

stis precibus, in quibus eos diem totā ponere æquum est, Deum sibi populoque Christiano placatum reddant.

16 Petant ab eo se iuuari, quò esse queant idonei operarij, rectè tractantes verbum veritatis, & vigiles Domini-
cæ vineę cultores: vtque gratiam, quam sunt eo die promeriti, deinceps etiam retinere possint. offenduntur enim ex vulgo plerique commes-
satione sacerdotum: quin & ipsos sacerdotes à functione tanti muneris, eiusmodi intempestiua officia persæpè impediunt: cùm plerosque videas, magis de mensis instruendis, deq; conuiuiis accipiendis, quàm de sacrosancto Missæ sacrificio, piè deuoteq; absoluendo cogitare.

17. Meminerint sacerdotes, quòd nouū statū & genus vitę nouum incipiant: quare Deū rogent, quo propositū hoc ipso, cùm ipsis, tum Ecclesiæ suæ foeliciter euenire velit.

18 Eucharistiā in Missæ sacrificio reuerenter tractent, vt populus rem sacrā illos agere intelligat. Absit nimia celeritas & festinatio. Absint motus indecori, giratiões, &

inuer-

inuerfiones sacrę hostiæ: quę siue at-
tollēda sit in altū, siue paululum eri-
genda, siue cruces faciendę, grauitē
id religiofę; fiat. Sciant sacerdotes
se in conspectu Dei & sanctorum eius
Angelorū tractare, Christūq; præsen-
tem suis manibus astare. itaq; videāt,
ne quid admittant, quod nō deceat.
Consecratā verò Eucharistiā in loco
mūdo cōseruēt, mūdis velis & corpo-
rali substratis, nec asseruetur vltra di-
es quatuordecim: sed cōsūptis hostijs
priorib⁹, alias sufficiāt recētes, vt sem-
per in prōptu sint ad eos viatico cōle-
sti muniēdos, q̄ iā vniuersę carnis viā
ingressuri vidētur. Lumē aut siue lā-
pas, aut cereus, ante Sacrosāctū Eucha-
ristiæ Sacramētū ardeat, vbi rectē id fi-
eri licet p̄ Ecclesię facultates, vel sal-
tē inter celebrādū & officia diuina. Si-
gnū est enim eius fidei, quā ad hoc Sa-
cramētū oēs adferre oportet. Nā & in
tabernaculo veteris legis arserunt lu-
cerne corā panib⁹ Propositiōis ex mā-
dato domini, q̄ cōlestis panis huius
figura tantū fuerūt & imago. Nūquid
aut non pluris æstimāda est veritas,

19.

20.

Conc. Vor-
mac. c. 5 Au-
relian. c. 4
Lateran. c.
20. Turo-
nen. citat
Renan. ex
Burcar. de.
cōsecr. di-
stinct. 2.
Leo 9 Pō-
tif. ad Mi-
chaë. Con-
stant. cōtra
Græcorū
errores.

21.

Exod. 25.

22.

22. *In psal. 98. Sessi. 13. c. 5. in Doctr. Amb. li. 3. de Spir. S. ca. 12. Iſi. chi. li. 6. ca. 22. in Leui.* quàm figura, & res, quàm vmbra? Reseruata[m] sacram hostiam populus adoret. nam iuxta Diui Augustini sententiam, nemo sumit nisi adorauerit. Beluinum est enim, præsentem Deum adorare nolle, quem carne humana vestitum, adorauerunt Angeli, Magi, & Apostoli. Hoc verò ad pastorum curam pertinet, vt fideles doceant, quid eos in templo, & in tanti Sacramenti præsentia facere oporteat.
23. *Chryſo. li. 6 de sacer. Heb. 1. Matth. 2. Matth. 28.* Illas autem Sacrosanctæ Eucharistiæ circumgestationes in solenni p[ro]pa, quod annuatim fieri consuevit, quàm fieri poterit augustissimè religiosissimeque peragi volumus & m[an]damus. Celebratur enim triumphus ille, quem Christus de morte superata, de feris inferi conſectis, de satana conſtricto, retulit, nobis ad coel[um] iter per crucem & mortem suam patefaciens. Quare ostendant palam fideles, quòd eos non modò non pudeat crucis Christi, verum etiam illius gratia exultent gaudio: quando quidem ea nobis tantorum beneficiorum causa,
- 24.
- 25.
- 26.
- fa,

sa, quanta nulla vnquam mens hominis concipere, nedum lingua cuiusquam, vel maximè ad dicendum instructi explicare queat. Rideant licet impij (quæ ipsorum impudentia est) & sannas quaslibet adhibeant, nos de Christo presente, de triūphatore nostro gaudere & exultare oportet. Cuius crucis & mortis, cuius etiā beneficiorum, quæ mors nobis attulit maxima, fit in hac solenni circumgestatione memoria, & rebus ipsis expressa, rudiorum animis imprimitur. Vt quid non gauderemus autem? cū sponsum nostrum præsentem habeamus, cuius præsentia magnam præbet nobis gaudiorū materiam.

Matth. 9.

Marc. 2.

Luc. 5.

Ad sumendam Eucharistiam, nemo nisi probatus accedat. Probandi autem hæc erit ratio, vt non modò fidem ad hoc sacramentū adferat quā oportet: verū etiam purus sit à peccatorum grauiorum præsertim sordibus, mundata per Confessionem cōscientia. Docebūt verò Parochi fideles ad hoc sacramentum acceden

1. Cor. 11.

27.

28.

28. tes, quid illud sit, quod suscipiūt: Corpus nimirum, & sanguis Domini.

29. Explicabunt fructum dignè sumentium: contra verò, quanto se obstringāt scelere, hi qui accedunt indignè.

30. Docebunt etiam, quomodo se gerere debeant, vt gratiam quam sumptione tanti sacramenti consecuti sunt, deinceps conseruare, seq; tutos à peccatis præstare queant.

31. In suis verò concionibus populū subinde admonebunt, vt sacram communionē frequentent: nec se officio suo functos arbitrentur, si ad eam sumendā in anno semel, qui pigrorum & seculorum deditorum mos est, accesserint: sed quoties experiūtur cruentatā esse nouo peccati vulnere suā ipsorum animā: quoties donum spiritus in se deficere sentiunt, toties ad medicum præsentem accurrant, & salutem ex hoc vberissimo fonte hauriant.

Iuxta Cōc.
Lateran.
cap. 21.

32. Sacram Eucharistiam eo modo Parochi porrigant fidelibus, qui fuit iā inde ab eo tempore, quo hæc nostra prouincia Christi fidē suscepit, semper in Ecclesia obseruatus, nunc verò
etiā

etiam est in Conc. Tridentino confirmatus publico totius Ecclesie decreto. Nimirum, ut panis specie contenti, nihil amplius requirant: quandoquidem in ea specie verum sacramentum, & integrum Christum, nec minorem sumant fructum, quam si vterentur vtraque. Nec est cur angantur animo, vel Christi institutionem violari arbitrentur: Securos eos facit Ecclesie auctoritas: que cum sit fidelis dispensatrix mysteriorum Dei, non auferit sacramentum plebi, nec fructu aliquo priuat fideles, sed rationem tantum vteredi sacramento prescribit, pro eo atque illis expedire videt: cuius mandato non parere, est Christianum non esse.

Quoties ad ægrotum fertur Eucharistia, comitetur sacerdotem populus, tinnitu Campanulæ præmonitus. Nec fiat ea gestatio sine cærei lumine. Orent aut omnes in ægrotiæ dibus cõgregati, eumque suis apud deum precibus iuuent, ut morbo depulso, vires pristinas recuperet: vel, si Domino secus videatur, peccatorum nexu & corporis mole solutus, vitam cõsequatur eternam

Sessi. 12. c. 1
& 3. doct.

33.

34.

Matt. 18.

35.

Hono. III.
De celebr.
Missæ.

36.

æternam. In eiusmodi pietatis officijs bonum est institui & exerceri fideles, vt ipsis proximorum salus cordi sit.

TITVLVS III.

De Pœnitentia.

Heb. 5.
Gene. 9.

Hiero. sup,
Danielē ex
Tertull.

1.

2.

Sessi. 6. ca.
14. Doctri.

4.

QVoniam non est homo, qui nō peccet, omnes enim circumdati sumus infirmitate: quin & sensus & cogitationes nostræ ad malū pronæ sunt ab adolescentia: confugiendum erit fidelibus ad Pœnitentiam, veluti ad secundam naufragij tabulam, vt eis peccatorum veniam consequi, & amissam gratiam recuperare liceat. Doccant Parochi, quid Pœnitentia sit, quæ illius partes, & quomodo singulis vti oporteat, si verè cū Deo in gratiam redire volumus. Nā & dolorem adhibeat necesse est is, quē admissi peccati pœnitet: & peccatum Confessione sacerdoti detegat, & satisfactione digna expiet. Omnes autem eæ partes ad eò colligatæ sunt, vt ab inuicem vtiliter seiungi nequeāt. Doctrinam verò de hoc sacramento petāt